

Hétfői Friss Újság

Független politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap

Irni kell róla,

és el kell olvasni az alábbi mutatványt. A „Calendarul” című lap vezércikkéből való ez a szemelvény, egy két hasábos cikkből, amely Argetoianu volt miniszter személyével foglalkozik. Életünkben még ilyen újság hasábjain leírva nem láttunk. Tovább adjuk, hogy lássa az európaibb hanghoz szokott újságolvasó azt a kulturát, amelyből ilyen tónus születhetik. Megdöbbenő, ahogyan itt egy miniszterről írni lehet. Mert akárki is az a Argetoianu, mégis csak egy országnak volt a minisztere. Hát tessék elolvasni, hogy mit ír a „Calendarul” erről a miniszterről:

— „Rettentő hír kering a lapokban Argetoianunak, a banditának jövő terveiről. A „Nemzeti Egység” csavargója, a politikai banditaság szakértője, a tolvaj, aki maga beismerte, hogy a rablás és alávalóság kormányának bukásakor 20 millió lejt lopott el, most elvetemült csuszomászó ganécimboráival együtt a konverzió védelmezőjének akar felcsapni... Le kellene fényképezni a bestiát, hogy mindenki megismerje ezt a formátlan, hüzsös, ványnyadt, porcogós testet, ezt az óriási bordélyoszlopot, ezt a kótyagos fejet, amely olyan, mintha földből és köpetből készítették volna, ezt a büdös hájtömeget, amelyből méreg és genny árad ki, ezt a szennycsatornát, amely megfertőzi a földet és azt az átkozott falut, ahol a bestia megszületett. Ennyi bűn még nem halmozódott fel emberben, soha nem lehet ezeket megbocsájtani. Az egész áldozatra szánt nép gyűlöletére van szükség, hogy maga alá temesse ennek a szörnyű tolvajnak és alávaló utonállónak az utolsó maradványát, végső vergődését.” —

Ez a hang így folytatódik két hosszú hasábon keresztül. Az ember megdermed és a jóízű felháborodik e primitív módon. Különösen, ha figyelembe

vesszük, hogy a „Calendarul” szerkesztője Nichifor Crainic volt képviselő, teológiai egyetemi tanár. Aztán legyen itt tekintélye minisztereknek, egye-

temi tanároknak és egyebeknek, legyen bizalmunk abban, hogy ilyen sajtómunka mellett valamilyen is egymás közelébe juthatunk.

Igazságot a hentes és mészáros iparosoknak.

(Szatmár, aug. 27.) Évek óta általános panasza a hentes és mészáros iparnak, hogy őket, mint iparosokat az adókivetéseknél kereskedőknek nyilvánítják, holott a mészáros és a hentes ipart űzők, az érvényben levő törvényszerint iparosok és nem kereskedők, akiket ennél fogva nem is lehet forgalmi adóval sújtani. Összeretes ugyan, hogy a különböző kormányok, nem törődve a törvénynek idevonatkozó paragrafusával, a mészárosipart is megadóztatta a lehetetlen és súlyos terhet jelentő 16 százalékos forgalmi adóval. Ez az igazságtalan forgalmi adókivetés a husipari szakmát valósággal megfojtotta, megnyomorította. Teljesen képtelenség, hogy a husiparosok, akiket a legfontosabban megadóztatnak, mert hivatalosan meg lehet állapítani, hogy mennyi forgalmat csináltak egy évben, hogy ez a tönkremenőben lévő ipar még forgalmi adóval is meglegyen terhelve.

Hogy mennyire igazságtalan volt a husiparosoknak forgalmiadóval való megterhelése, ar-

ranézve álljon itt a hivatalos bizonyíték, hogy egy ismert hentes iparos az illetékes bíróságnál panaszt emelt a forgalmiadókivetés ellen és hivatkozott az 1884-ik törvényre, amelynek értelmében a bíróság helyt adott a panasznak és ítéletében kimondotta, hogy a mészárosok és a hentesek az ipartörvény értelmében iparosoknak és nem kereskedőknek számítanak és mint ilyenek nem kötelesek forgalmiadót fizetni. A bíróságnak ez az igazságos ítélete nagy megnyugvást keltett a hentesiparosok körében és mint hírlík, most mozgalmat indítottak, hogy a törvénytelenül kivetett forgalmiadót a hentes és a mészáros iparosoknál is töröljék. Ebben a harcban a szatmári hentes iparosokat készséggel támogatjuk és hisszük, hogy a törvény keretein belül megfogják találni jogos igazságukat, annál is inkább, mert egy rendkívüli minisztertanács napokkal ezelőtt határozatilag kimondotta, hogy: az iparosok és a kisüzemek nem esnek forgalmi adó alá. —

Még az árvízsegély körül is panama illatozik.

(Er. tud.) A Curenul című lap rendkívül érdekes cikket közöl Barlad regáti városból. Itt a múlt hónapban nagy árvíz pusztított. II. Károly király személyesen utazott le Barladba és a vármegyeházán borítékba tett ezreket osztott ki az árvízkárosultak segítésére. Amint a Curenul írja, a segélyre szorult árvízkárosultakat Vasile Georgescu Barlad, a nemze-

ti parasztpárt ottani vezetője állította össze és ezek kapták meg az ezresbankókat. Igen ám, de mi történt. Most kitűnt, hogy azok, akik pénzt kaptak, nem is voltak árvízkárosultak. Azok Georgescu ur kortesei voltak, a verekedők és a részegesek, akik a kapott pénzt nyomban elitták és a korcsmában is korteskedtek Georgescu ur javára. A tényleges árvízkárosultak természe-

Vajjon

mi értelme van annak, hogy a nyilvános házasságok

kat becsútká és ezzel szemben tele van a város éjjeli és nappali pillangókkal? ...

Vajjon: a hatóságok miért nem veszik észre, hogy egyes főbb utvonalak házaiban valóságos örömtanyák működnek a jóízű publikum megbotránkoztatására? ...

Vajjon: a hatóságok miért nem büntetik meg azt a házigazdát is, amelyik megígéri, hogy házánál ilyen közérkölciségbe átköző tiltott dolgokat művelnek? ...

Vajjon: mit gondolnak ezek a háziorvosok, hogy meddig fog az így menni? ...

Vajjon: neveket említsünk, hogy egyszer már vége szakadjon ezeknek a förtelmesen merész állapotoknak? ...

tesen a királyi udvarhoz panaszos iratokat küldöttek és ismertették a való helyzetet. Leírták itt, hogy akik pénzt kaptak, azok közül egynek sincs háza s ahol lakást bérelnek, oda az árvízből egy csepp víz sem jutott. Mindenestre nagy bátorság kellett annak a Georgescu urnak ahhoz, hogy a királyt is megtevéssze egyéni érdekei miatt. A vizsgálat a csunya ügyben megindult.

— A perzsa királyné érdekében kalandja egy kíváncsi pappal. Londonból jelentik: A perzsa sah felesége az északperzsi Meshel város mecsétjében magánajátosság közben, abban a házban, hogy egyedül van, félrevonta fátyolát. Egy imám-pap észrevette e dolgot és súlyosan sértő szavakkal illette a királynét szemérmelenségért. A perzsa sahot telefonon értesítették a történetről, mire a perzsa uralkodó repülőgépre ült, odarepült és önkéntes elverte és súlyosan megpénzbírságolta a papot.

Amíg a kereskedő és az iparos pihen, dolgozik helyettük a r e k l á m ! ...

Nagykapuson lopják a leányokat.

— Harmadik közlemény —

(Er. tud.) Szép-szép, node megtörténhetik, hogy a próbaházasság ideje alatt arról győződnek meg a próbáló felek, hogy nem illenek össze. S akkor szétmennek, helyesebben elválnak. Node mimódon, mert bár nem törvényesített házasságban éltek s így a törvényes eljárást megspórolják, viszont mégis csak történt közöttük egyet s más. Ami megtörtént:

LUNA

viz üdit ! . . .

megtörtént. Ez oly természetes, minthogy reggel felkel s este lenyugszik a nap. Abban az esetben tehát, ha úgy vélik, hogy nem találták el egyikamást: a szétválás nagyon egyszerű. Amint hogy egyszerű és természetes a kapusi parasztok életében minden. A legény tehát barátságosan hazaviszi a leányos házhoz a félhivatalos feleségét. Ahonnan annakidején ellopta. És ahonnan nem fogja

OLVASÓ: Hogyan, már a leányokat is lopják? RIPOSTER: Csak a leányokat kérem, mert egyéb lopnivaló nincs már ezen a tájon.

ellopni, végeredményben feleségül venni senki, mert hiszen oda van a leánysága. A leányságra, liliomságra, szüzességre (s a valláserkölcsei világrendéhez hasonló többi kritériumaira) nem sokat adnak a józanészű kapusiak. Tudják ugyanis, hogy az erkölcsi világrend testben szüzei között alig akad, aki lélekben is liliom volna, sőt a legtöbb erkölcsi világrendes leány lélekben egyenesen romlott. A kapusi leányok azonban nem romlottak. Sem testben, sem lélekben. Akár szüzek, akár nem. Ellenkezőleg: épek, erősek, egészségesek mind. No de mi

LUNA

viz jóétvágyat csinál ! . . .

lesz az ellopott, de hazavitt leánnyal? A legjobb lelkiyugalommal megy haza a címzetes, de valóságos menyecske, mert jól tudja, hogy nem marad pártában. Amint hogy soha senki sem maradt még pártában Kapuson. (Folyt. köv.)

Vigyázat! . . . Csalnak a pénzcsomagolásánál.

(Szatmár, aug. 25.) Ez is hozzártartozik a mai nap krónikájához. Az újabb időkben, mint köztudomású, a legnagyobb részben aprópénz van forgalomban. Alig lehet százlejes papírpénzt látni, hogy ötszázsról, vagy ezresről ne beszéljünk. Az aprópénz pedig tekercsekbe van csomagolva. Ennek a helyzetnek nyomban akadnak visszaélők is. Összecsomagolnak 910, 960 lejt és ráírják, hogy 1000 lejt. Ugyanigy tesznek a 10 lejesekekkel is. Ugy hogy minden e-

gyes tekercsben 50-60 lej hiány mutatkozik. Megállapítani természetesen szinte lehetetlen, hogy ezt a csalást ki követi el, hisz annyi kézen megy keresztül egy ilyen pénzcsomag, amíg ahhoz a tulajdonoshoz kerül, aki a hiányt felismeri, hogy már viszszaemlőleg nem is lehet kinyomozni a tettest.

Ajánlatos tehát, hogy mindenki vegye magának a fáradságot és kibontva a csomagot, meggyőződjön annak tényleges tartalmáról.

Milyen gondolatai vannak manapság egy német polgári lapnak.

(Er. tud.) A Frankfurter Zeitung című lap egyik vezércikéből vettük át az alábbiakat: — Az emberiség, illetve a társadalom az utóbbi időkben gyorsvonalú sebességgel halad egy

cél felé. Hogy a cél mi, azt nem tudjuk, de hogy halad, azt látjuk és érezzük. A gyorsvonalú osztályokra van osztva és pedig hálókocsi-osztály, 1, 2, és 3-ik osztály. A hálókocsiban igen kevesen vannak. Az 1. és 2. osztályban sincsenek sokan, ellenben a 3-ik osztály zsúfolásig tölve van. A mozdonyon fehér lámpák izzanak, mert a vörös, az a német nemzeti hagyományokat sérti. Különös, hogy oly sokan utaznak a harmadik osztályon. A kemény fapadok, a hagyma és egyéb hulladékok között összezsúfolva ülnek

a harmadik osztály utasai és igrig szemmel nézik az előbbi osztályokat, ahol puha plüss divány, esetleg hálókocsi s a hálókocsi őrangyalai, valamint jó ételek és italok enyhítik az utazás fáradalmait. Aggasztó a harmadik osztály teltsége, néha attól lehet félni, hogy a vagon tengelye izzani kezd, megolvad és tengelytörést kap, akkor pedig a vonat felborul és magával rántja az egész szerelvényt.

Jó lenne, ha megszüntetnék a vasuti kocsikon az osztálykülönbséget, mert hiszen, ha megkérdeznénk az utasoktól, hogy és mi jönné utazik elsőosztályon, az nem tudna olyan feleletet adni, amit a harmadik osztály elfogadna. Egyik így

felelne: — Mert az apám is első osztályon utazott! A másik: Mert nyertem a börzén. A harmadik: Mert örökkévaló az értékétöbblet, ami urunk s a mi istenünk.

Körülbelül ilyeneket mondanának. Pedig az ember szeretet nem ezt diktálja. — Hanem az egyenlőséget. Azt, hogy mindenki egy osztályba tartozzon. Egy dolgos, munkás osztályba.

Lám ilyen gondolatai vannak egy német polgári lapnak. Ilyen radikálista hurokat pengget akkor, amikor a német népet szállító történelmi mozdony valóban erősen fehéren izzó lámpákkal halad a véres sötétségbe, Hitler kormányzása felé.

Dinnye-örület Szatmáron.

(Szatmár, aug. 28.) Soha ennyi dinnyét nem lehetett látni Szatmáron, mint az idén. Annyi dinnye érkezett a városba, hogy ha a lakosság egyébbel sem él-

LUNA

viz természetes gyógyvizi ! . . .

ne csak dinnyével, akkor is ki-huzhatná vele pár hétig. Aki-nek csak egy kis pénze volt, a dinnyébe fektette. Dinnyét árul ma Szatmáron a fűszerestől kezdve a pék, a lisztes, a piaci kofa és az alkalmi dinnyekereskedő. Ilyen nagy kínálat mellett azt lehetne gondolni, hogy milyen szerencsések is vagyunk mi szatmáriak, legalább egyszer életünkben olcsón jutunk dinnyéhez. Azonban ennek éppen az ellenkezője történik. A dinnyé anyira drága, hogy alig lehet megfizetni. Amikor ennek oka felől érdeklődtünk, — dinnyeszakértő informátorunk kijelentette, hogy nem lehet olcsóbban adni, mert egy vagon dinnye ab termelő, — mondd, vagy ird, ahogy tetszik — öt ezer lej, azonban Szatmárig ennek az egy kocsi dinnyének a fuvarja is pár ezer lej, nem is számítva a sok mellékiadást. Ez az oka, hogy a szatmáriak, dacára a soha nem látott dinnyehegyeknek, oly méreg drágán jutnak hozzá.

Csak most már az a kérdés,

hogy vajjon: a dinnye spekulánsok meddig fogják tudni tartani a jelenlegi magas árakat, mert a dinnyét nem lehet ám sem elraktározni, sem pedig konzerválni, vagy verembe rakni, mint a krumplit... télire ! . . .

Tisztojtás a szatmári vendéglős ipartársulatnál.

(Szatmár, aug. 28.) A változott gazdasági viszonyok következtében a vendéglős iparban is nagy eltérések történtek. A régi vezetőség szükségét érezte annak, hogy a megürült helyeket új érdekeltekkel töltsék be és így a társulat aktivitását emelje. Ezért a közönség engedve, új választásokat rendelt el, melynek eredményeként egyhangú választás alapján az új vezetőség a következőképpen alakult meg:

Diszelnökök: Pongrácz Lajos és Tatay Pál. Elnök: Major Andrei. Ügyvezető alelnök: Lindenfeld Domokos, II. alelnök: Silaghi Vasile. Pénztáros: Tatay Pál. Ellenőrök: Katz Sámuel és Săcui Iuliu. Jogtanácsos: Dr. Fejes Lajos. Választmányi tagok: Cozmuta Gavril, Berwald Izidor, Ghita Ilie, Gönczy István, Farkas Adolf, Kiss Lajos, Lefkovits Márton, Ludas Sándor, Markus Miksa, Mátrai György, Német Sándor, Walent Vilmos (rendes tagok), Csendes András, Markovits Lipotné, Reszler Pál, Tatár Bálint, Zúszmánn József (pótagok).

A közgyűlés elhatározta egyidejűleg, hogy a lelépő Tatay Pál elnöknek érdemeit jegyzőkönyvileg megörökíti.

Az új elnök Tatay Pál érdemeinek méltatásával veszi át tisztségét és komoly ígéretet tesz a szakmai érdekek hatálos és sürgős megvédése érdekében. Egyben programot is adott a legközelebbi teendőkről, amelyeket a közgyűlés egyhangúlag magáévá tett és amelyek röviden a következőkben foglalhatók össze: Együttműködés az összes többi szakma gazdasági szervezetekkel. Szatmár-Szilágy, Máramaros megyék vendéglős iparosainak Szatmár székhellyel kerületi szövetségbe tömörítése. A vendéglőipar szakképzéséhez kötöttségének kieszközölése. A hitelélet megnyitása, kamatredukció és a városi adósságok konvertálása. A bortermelők és az engedély nélküli italtermék versenyének megszüntetése. Idegenforgalom előmozdítása, uttlevél és vízumkényszer megszüntetése. A városi taxák mérséklése. Szakmai folyóirat kiadása. Záróradikán mérséklése és záróra korlátozások kibővítése.

Kovács Gyula

temetkezési intézete str. Stefan Cel-Mare volt Kazinczy uca 18. szám. Szemben a ref. főgimnáziummal. Temetések rendezése helyben és vidéken, temetkezési cikkek legolcsóbb beszerzési forrása. Exhumálások és hullaszállítások eszközölése.

Figyeljen a címre:

CORSO PARFUMERIA és CORSO OPTIKA új helyisége P. Brătianu 14. (Borencsei Kovács ház) Szólon Testvérek divatüzlete mellett

Kölnivizet, szappant, pudert, vattát, szepiokrémet, szemüveget, mentőszekrényt, fénycsőket és egyéb cikket most sokkal olcsóbban beszerezhet, mert kisebb a boltban, olcsón árusíthatunk!

HIRES

Kicsi szívem édes álmodom...

Kicsi szívem édes álmodom,
Orgonavirágszál!
Nem mehelek többé Hozzá
Akárhogy is hívni!...!
Bár szomorú a szívem
Nem kelhet az néked...
Isten veled, én elmegyek
S elviszem emléked...

Kicsi Szívem, édes álmodom,
Orgonavirágszál!
Tudom, hogyha százszor mennék
Százszor viszhívni!...
Nem megyek hát de szívedet
Add ide cserébe...
S én csendesen, imádkozva
Borulok elébe...

(—)

Értem is nem is,

ha egy helybeli napilap szombati számában így ír Vágó Gézáról: „A neves pesti színész és író ezalkalmmal is megérdemelten nagy sikert aratott és a közönség meleg ünneplésben részesítette a kiváló előadó művészt, aki pompásan érti, hogyan kell lekötönni a hallgatóság figyelmét és megnevetetni a közönséget.” De

nem értem,

hogyha ugyanez a lap a rákövetkező keddi számában már így ír Vágó Gézáról: „Elvártnak volna, hogy egy komoly művészi nivón álló előadást kapunk és ha Vágó képességei erre alkalmatlanok, akkor ne vállalkozzon olyan feladatra, aminek nem tud megfelelni. — Nem vagyunk hajlandók túrni ezeket a visszaéléseket és holmi városligeti csepürdögök miatt szégyenkezni. Nem vagyunk kíváncsiak Vágó Géza ismert budapesti színész és író szellemtelen dadogásaira.” —

— Visszaadják Németország gyarmatait. Párizsból jelentik: Lundenkvist gyarmatügyi államtitkár von Papenel és Neurath birodalmi pénzügyminiszterrel folytatott tárgyalásait úgy magyarázzák, hogy a népszövetségben is rövidesen időszerűvé válik a német gyarmatügyi követelések mérlegelése.

— Nyaralásomból haza jöttem és legújabb modell rajzaimmel szívesen állok a hölgy közönség rendelkezésére. Szabó Ica, női-divatszalon Str. Florescu (v. Kosuth Lasos u.) 16.—

TÜZIFA

elsőrendű egész és fél vagonokban, valamint méter és ölszámra legelőnyösebb árkban rendelhetők

Benedek Zoltán

irodájában, Str. Lucaciu (Hám János u.) 11. sz. Telefon 88. Mindent hazaszállítunk. Elsőrendű aprított fa.

— A walesi herceg a jó szállók jelentőségéről. A walesi herceg legutóbb a brit szállások és vendéglősök bankettjén vett részt, ahol a többek között a következőket mondta: „A szállodai ipar különös jelentőségét abban is látom, hogy az idegenek nagyrészt a szállókban formálják az országokról és városokról nyert benyomásait. Ha a szálló kényelmes, s az idegen ott jól érzi magát; minden jó és szép; míg, ha a szállóval elégedetlen, akkor minden rossz. Késztelen tehát, — hangsúlyozta a herceg, — hogy a jó szállók hozzájárulnak egy-egy ország, egy város, vagy vidék gazdasági föllendüléséhez s fejlesztésük közérdekeit jelent”. Városunkban ezt a közérdekű munkát a Dácia népszerű és bámulatosan agilis bérlője: Horváth János kitűnő szakértelemmel látja el's szállójában az idegenek kivétel nélkül mind nagyszerűen érzik magukat és épen ezért Szatmárról csak a legjobb impressziókkal távoznak. Horváth Jánost, ezért a közérdekű munkásságáért, — a város részéről csak elismerés illetheti..

Tejcsarnok, Kávézó és Vegetáriánus étterem

áthelyezve P. Bratianu v. Deák tér 6 szám alá, kapu bejárat, Cinner féle ékszer üzlet mellett.

Tejtermékek jégbehűtve

— Merényletet terveztek Marioare jugoszláv királynő ellen Mödlingben. Bécsből jelentik: Egy lap tudósító jelentése szerint Marioare jugoszláv királyné ellen, aki Mária övezgy román királynéval együtt Ileana hercegnő betegágyánál időzik, hirszerint merényletet terveztek. A merénylet-tervvel kapcsolatban bécsi rendőrség több embert letartóztatott és az egyik gyanúsítottnál megtalálta a Mödling város egy részének és Ileana hercegnő lakásának tervrajzát. A mödlingi csendőrsztagot megérősítették.

— A pénzemberek kezükben tartják a világ sorsát! Jon Glasvorlthy a világhírű angol író nyilatkozott a háborúról. Az író kijelentette, hogy a világ sorsát a pénzemberek, a tudósok és a sajtó tartja a kezében. Ez a három nagyhatalom irányítja a világot és ezektől függ az, hogy az emberiség élni fog-e, vagy elpusztul. Hangoztatta, hogy addig, ameddig a pénzemberek csak a saját érdekeiket nézik, addig szó sem lehet tartós világbékéről.

Szerinte a sajtónak is békepropagandát kell folytatnia és erre kell nevelni az ifjúságot.

— Aminek csak örülhetünk. Szeptember 3-án egy népszövetségi bizottság érkezik hozzánk, hogy tanácsot adjon abban az irányban, hogy miképpen kell megjavítani Románia pénzügyi szervezetét. Egy egész albizottság jön hozzánk, amely áll vagy 9 emberből. Kilenc uriember érkezik meg, hogy nézzétek így kell és így nem kell a pénzügyi gépezetet vezetni. Nagyon örülünk a delegációnak, igazán nagyon kitüntetve érezzük magunkat, hogy egy egész albizottságot kapunk. Reméljük, hogy a napidíjakat a delegátusok pontosan megfogják kapni...

Robella Kozmetica

P. Bratianu 6. átalakítva
Ugyanabban a házban a földszintre költözött

— Egy vakmerő hordár. Constanzába ezer láda ezüst-pénz érkezett. Nagyon szép összeg ez, most már remélhetjük, hogy a rongyos 100 lejesekek helyett, friss csengésű ezüst pénzt kapunk. Igen ám, de az ezüst-pénzek megérkezését egy kellemetlen momentum zavarta meg. Egy hordár, egy egyszerű napszámos, egy senki, egy közönséges hordár el akart lopni egy láda ezüst száz lejest, tessék elgondolni, mire képes egy ilyen szemtelen ember. Egy hordár vesz magának ilyen merészséget, hogy ő egy hordár hozzányúljon az állami pénzhez. Hát mit hisz ez az ember. Hogy a hordárnak ilyen jogai vannak?

— Ma ötven éve annak, hogy Haynau, az aradi magyar vértanúk vérszomjas gyilkosa aki 13 embert végeztetett ki Aradon, megjárta Londonban. A bresciai hiéna, aki Olaszországban is vérbefojtott egy lázadást, Londonba ment rokoni látogatásra. Egy kávéházban ismeretlen emberek rátámadtak, betörték a száját és kihurcolták a kávéház illemhelyére. Itt előbb gyalázatos módon elrutították az arcát, majd egyenkint húzták ki a szakála szálait. Így csufolták meg az aradi vértanúk gyilkosát Londonban.

— Pénz áll a házhoz...!

Most megint kaptunk másfélmillió lej kölcsönt. Igazán nagyon megvagyunk hatva, de nem hisszük, hogy egy banival több lesz a pénzünk. Nem hisszük, mert kaptunk mi már jóval több kölcsönt, de egy banival sem lett nagyobb a pénz forgalom. Hogy miért, azt nem tudjuk. Nyilván a közgazdasági életnek vannak olyan különleges szeszélyei, amelyek révén

a pénzforgalom olyan, mint a Danaidák hordaja, akármennyi vizet is töltenek beléje kifolyik, mert nincsen feneke...

Egy letört díktátor. Máramaroszigetről jelentik: Constantin Danila, az ismert antiszemita vezér, elhagyatva, láztól gyötörve fekszik tehetetlenül a szigeti kórház egyik kórtermében, ahová a fogházból utalták be, ahol egy évi börtönbüntetését töltötte. Danila most rájött élete roppant nagy tévedésére. Kijelentette ugyanis:

— Egész életemet az antiszemizmus leküzdésére fogom szentelni — mondotta a kórágyon Danila — aki Borsán a jámbor és békés parasztszoklat seditette a zsidóság ellen. Danila sorsa, mint ezekből is látszik, — a gyűlölet kudarca lett.

— Kilenc lej egy kilóliszt

Szatmáron és a buza ára napról napra emelkedik. A nagy nyomorúság dacára az árak úgy a piacon, mint a gabonakereskedelemben felfelé menő tendenciát mutatnak. Már egy kiló liszt kilenc lej és valószínűnek tartják, hogy rövidesen a kenyér ára is felszökik. A kolozsvári tőzsdén a buza mázsájáért 500 lejért vásárolták.

Ennek oka kizárólag a rossz termésben keresendő, kevés buza termett a belföldön, exportra alig pár ezer vagon jut. Tehát a buza ára emelkedik. Remélhető, hogy ebben az irányban fog emelkedni a munkabér és az ezzel kapcsolatos termelési produktum is, mert ha nem, akkor még nagyobb szegénység következik.

— Romániában minden remény meg van arra, hogy a helyzet javuljon. Igen, olyan sok remény van, hogy rózsaszínűbben lássuk a világot. Jönnek a népszövetségi szakértők felveszik a pénzügyi szervezet tanulmányozásáért járó súlyos, honoráriumokat, aztán vissza, mennek Gembe és kijelentik, hogy igen tisztelt Népszövetség Romániának kölcsönt kell adni mert ellenesetben beáll az a szörnyű katasztrófa, amelytől Jancu Petru és Fehér Márton és a többi földesgazdák olyan szörnyen remegnek, hogy nem tudják fizetni a külföldi kölcsönök kamatait... Tehát népszövetségi kölcsönt kérünk sebből fizethetjük a kamatokat... És mondják, hogy nem vagyunk mi bankárok, agyonhajszolt, agyonkölcsönözött ország. Menyire igazuk van azoknak, akik azt ajánlják, hogy nem kell fizetni a külföldi adósságok kamatait. Helyzet más volna nyomokban a miylen. Ha a bankárok nem kapnának pénzt, kaphatnának a munkanélküliek, akár közmunka, akár pénzbeli állami segély alakjában. Dehát az első a külföldi bankár, aztán a beföldi, aztán még sok-sok más együtttható és csak azután reggelizik, tejet ebédel, kukoricát vacsorázó munkanélküli.

